

EFMI Nieuwjaarsbijeenkomst 2005

Laurens Sloot – sloot@few.eur.nl
EFMI-Nieuwjaarsbijeenkomst
Erasmus Universiteit Rotterdam

Inleiding

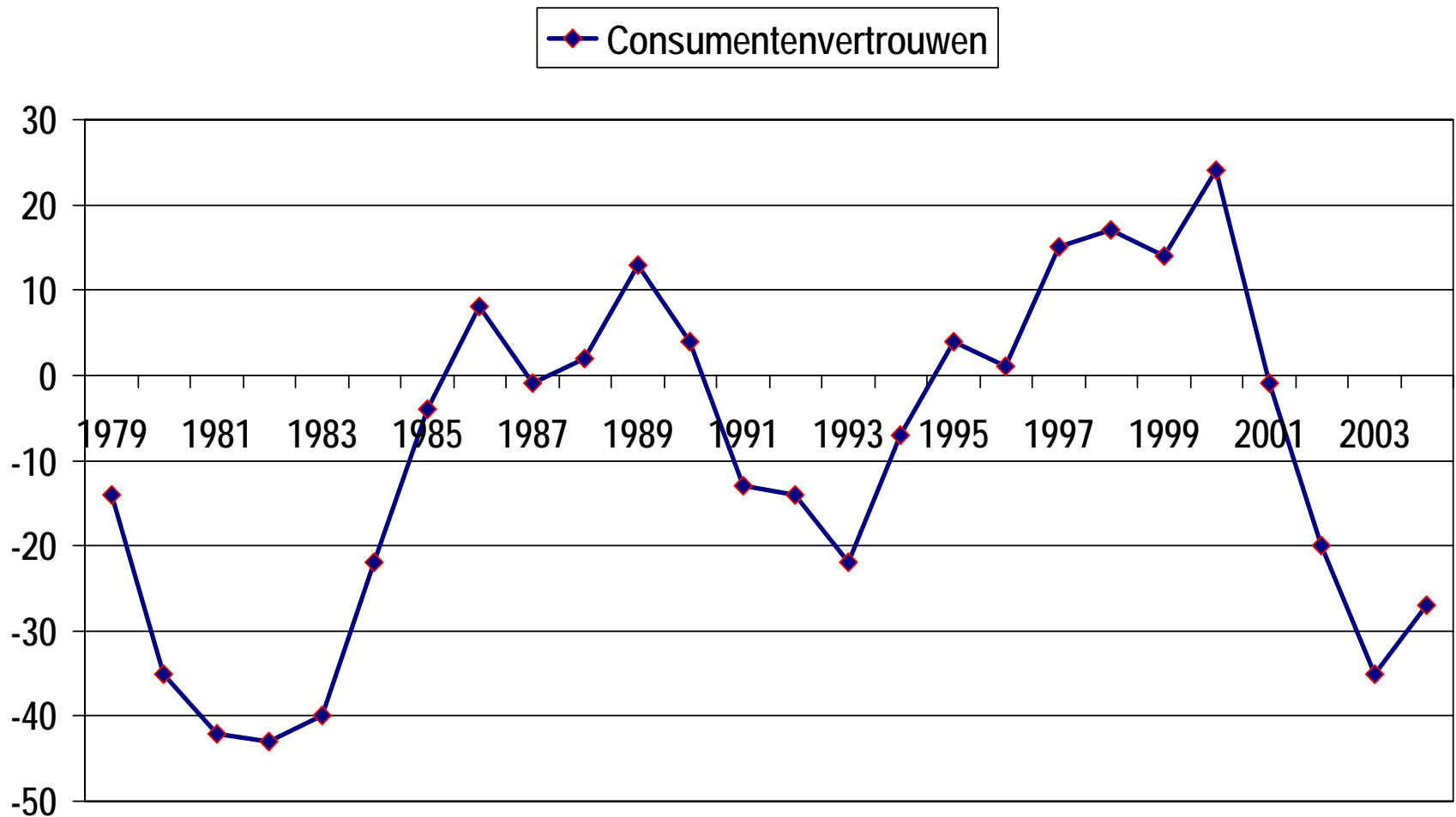
- Hoe kijken handel en industrie naar 2005?
  - Is de gifbeker al leeggedronken?
- Hoe staat het met de relatie tussen handel en industrie?
  - Echtpaar of vechtpaar?
- Wat zijn redenen voor retailers om assortimentssaneringen door te voeren?
  - Staat de consument of de concurrent centraal?
- Hoe reageren consumenten op assortimentssaneringen?
  - Bestaat 'ware merktrouw' nog?

Een korte terugblik op de afgelopen jaren

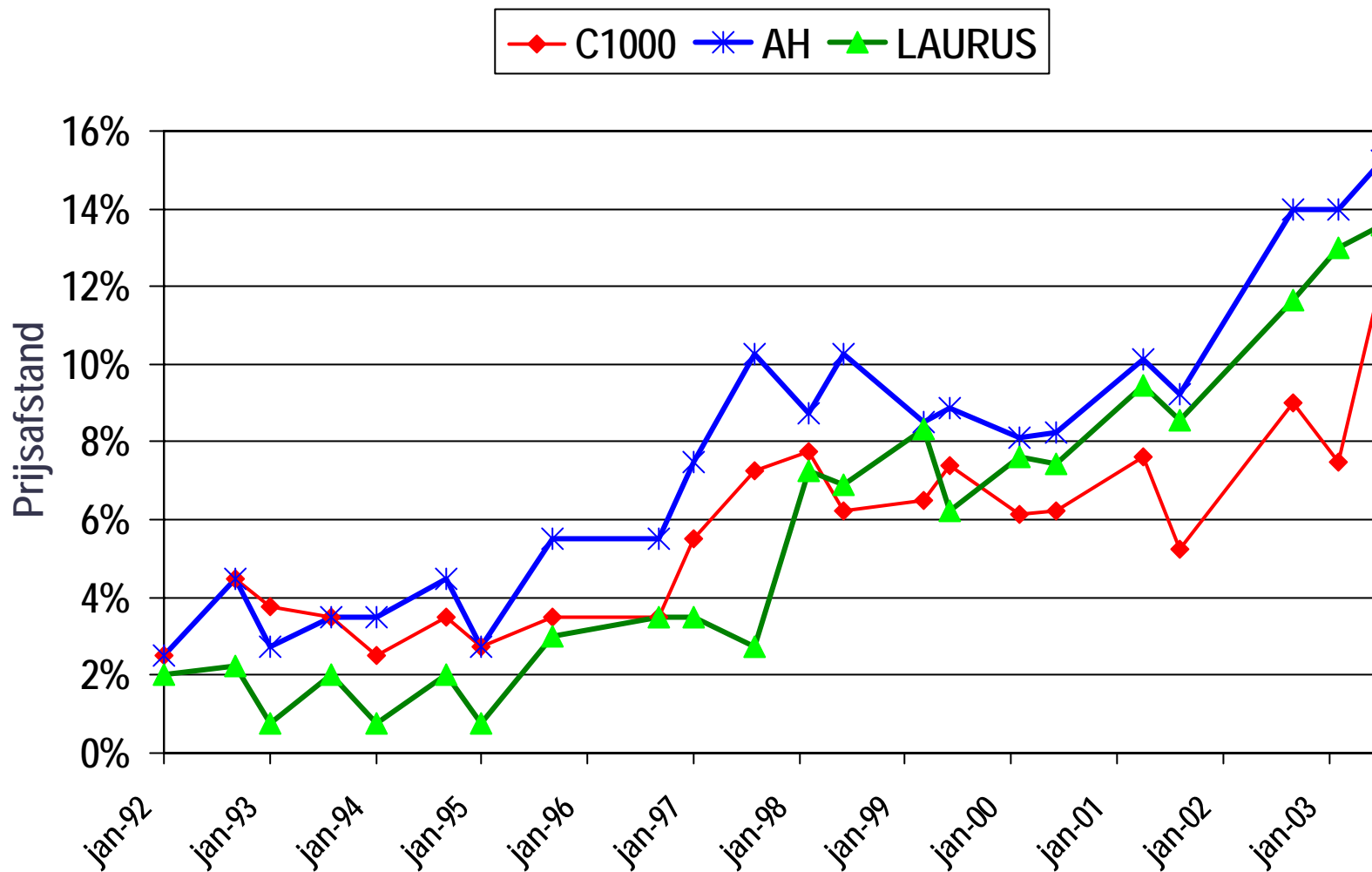
Laag consumentenvertrouwen

Groeiende prijsafstand leidt tot 'bezinging'

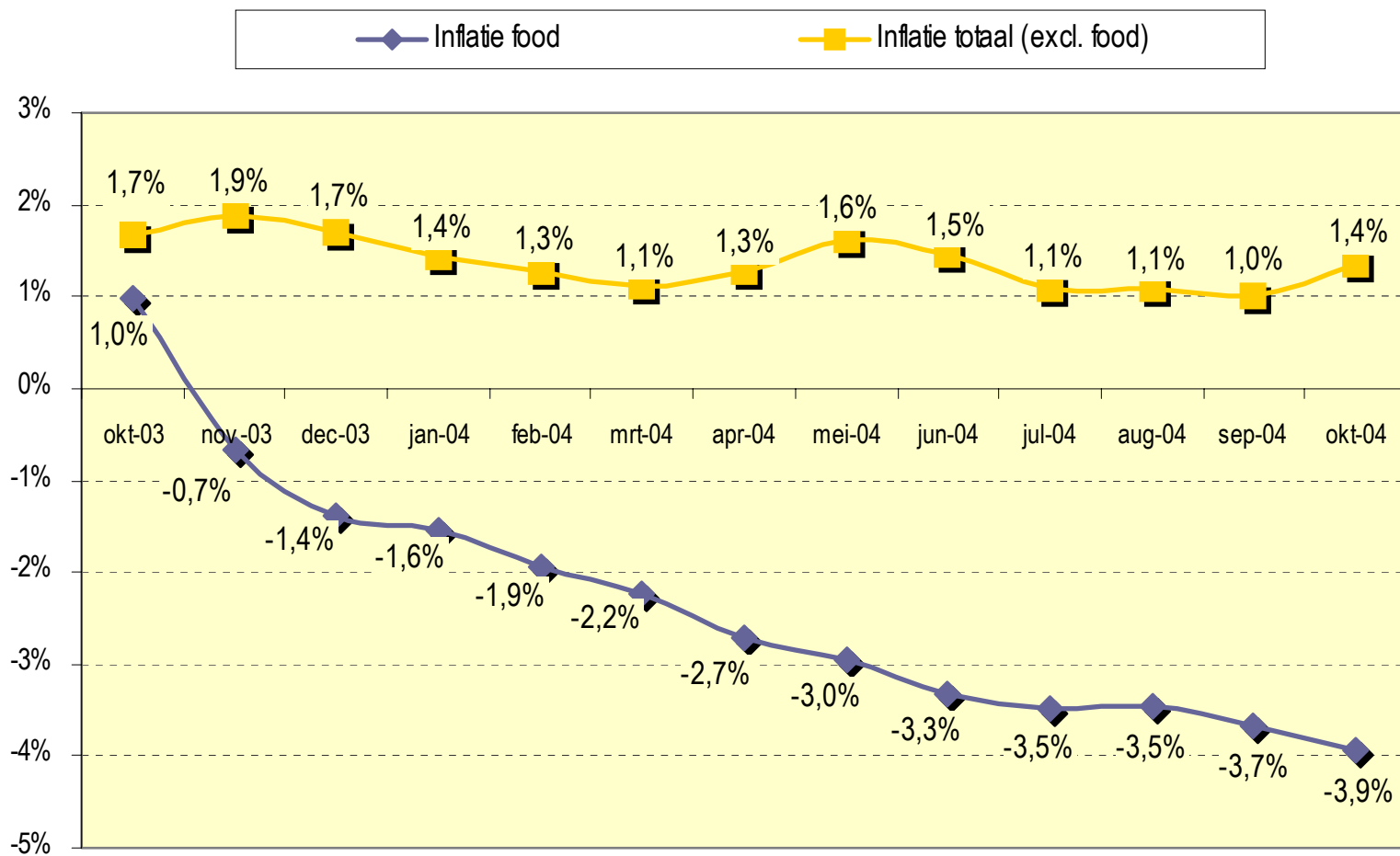
(Prijsafstand met voordeelsupers Jumbo, Dirk, Hoogvliet en Nettorama. Bron: Consumentenbondmandje 92-03)

De prijsoorlog 'hakt' er flink in!

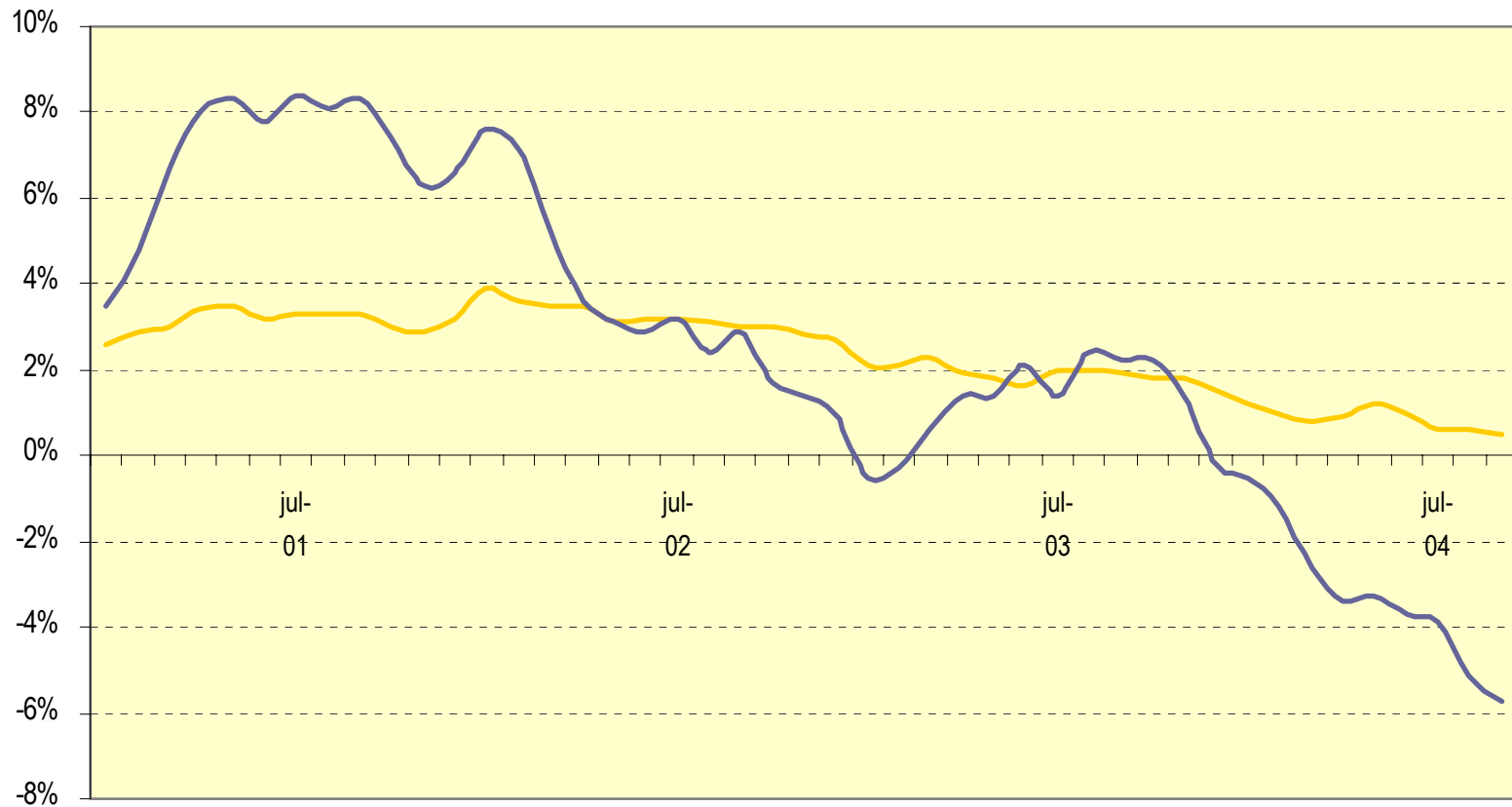
(Bron: CBS)

De vetreserve is weggesneden

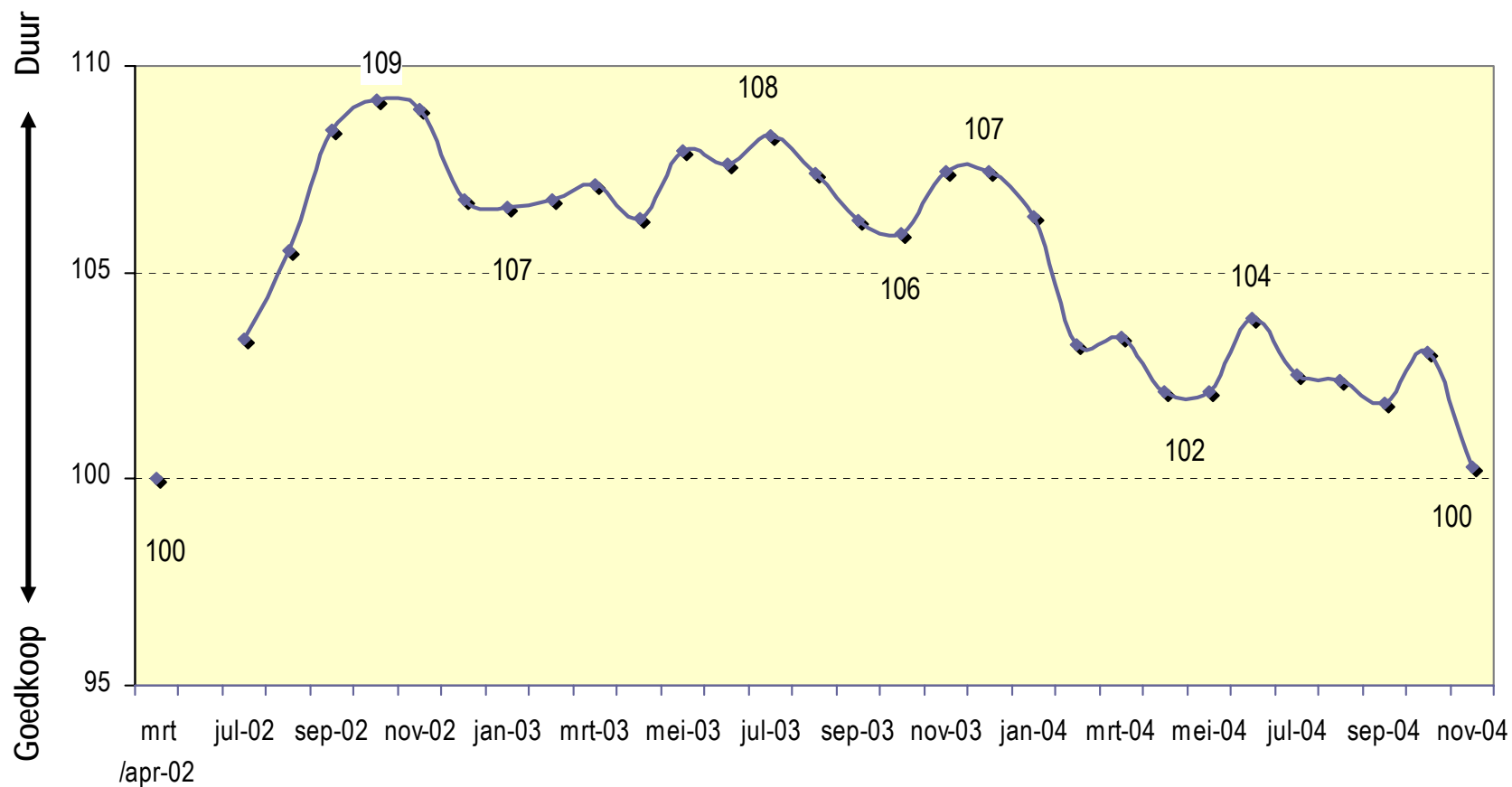
— Totale consumentenbestedingen — Voedingsmiddelen en alcoholvrij dranken

Supermarkten herwinnen prijsvertrouwen

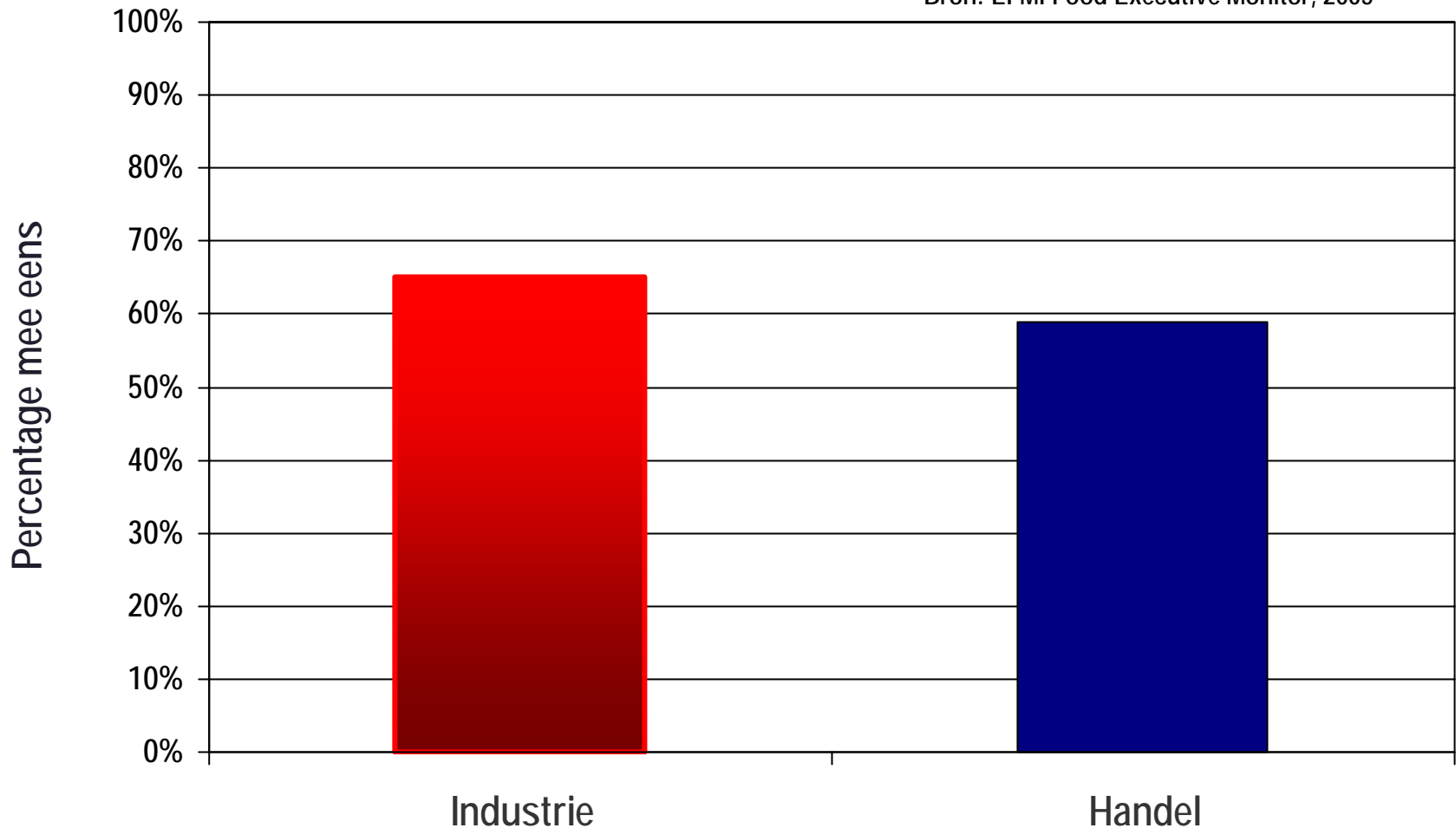
(Bron: EFMI-Shopper Monitor 2002-2004)

“Het huidige prijspeil is te laag ten opzichte van supermarkten in andere West-Europese landen”

Bron: EFMI Food Executive Monitor, 2005

Discussie 'terugblik'

Stelling

Er is voor de handel geen objectieve redenen voor verdere prijsverlagingen

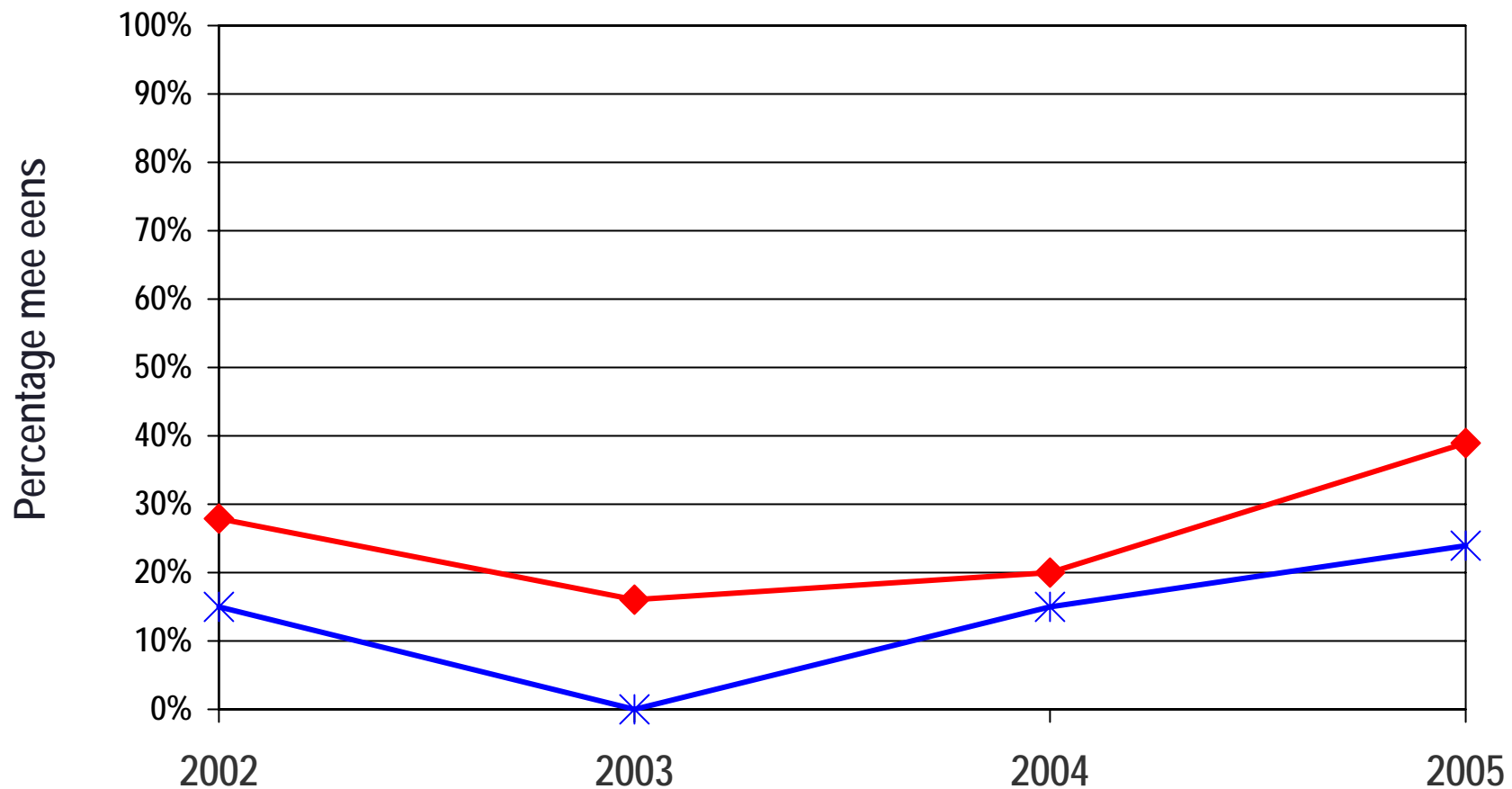
Hoe kijken handel en industrie naar 2005?

*Een analyse van de
EFMI Food Executive Monitor
2002-2005*

"Ik heb veel vertrouwen in een voorspoedige ontwikkeling van de Nederlandse economie"

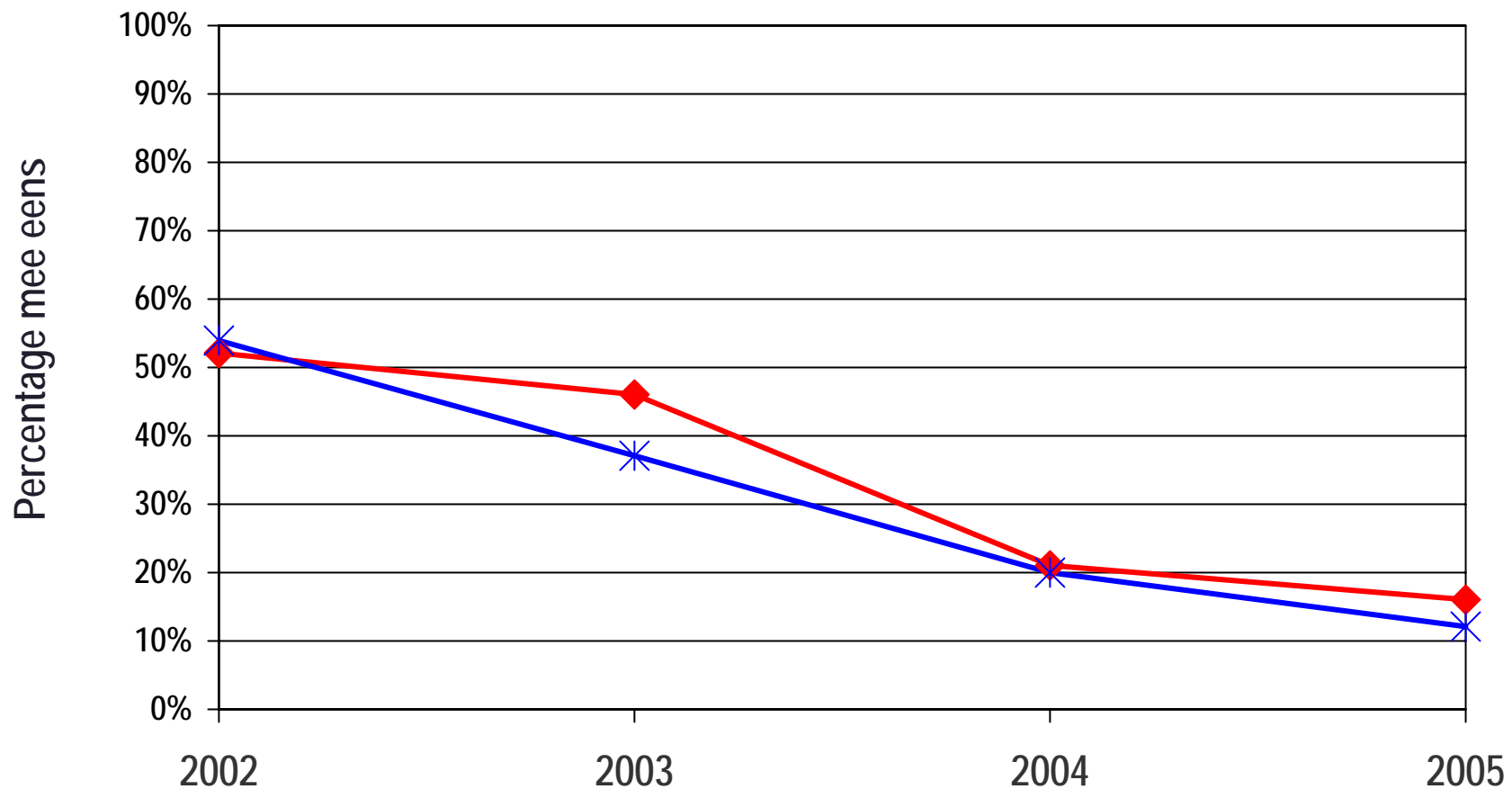
◆ Industrie * Handel

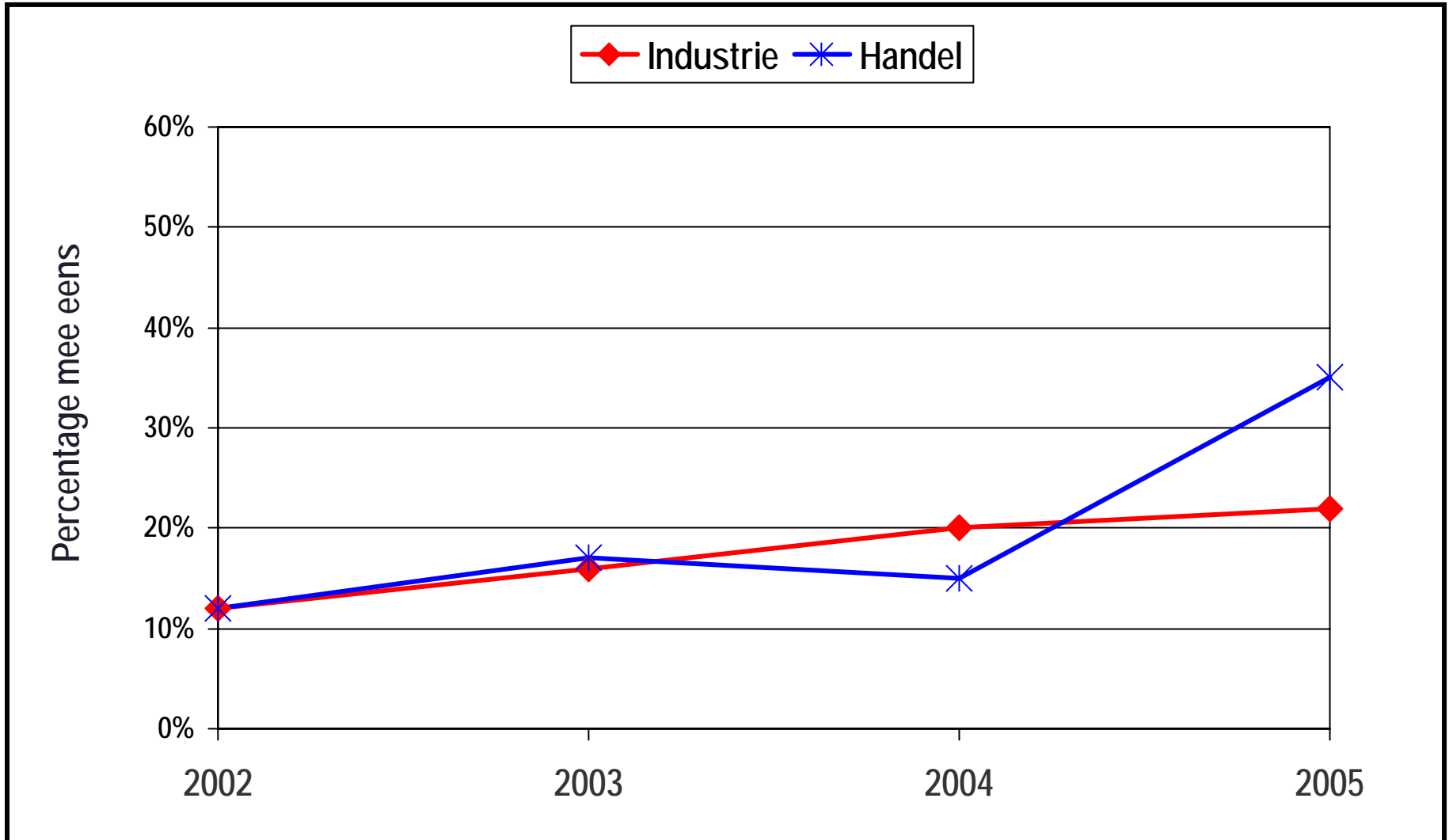
"Ik heb veel vertrouwen in een voorspoedige ontwikkeling van de Nederlandse levensmiddelensector"

◆ Industrie * Handel

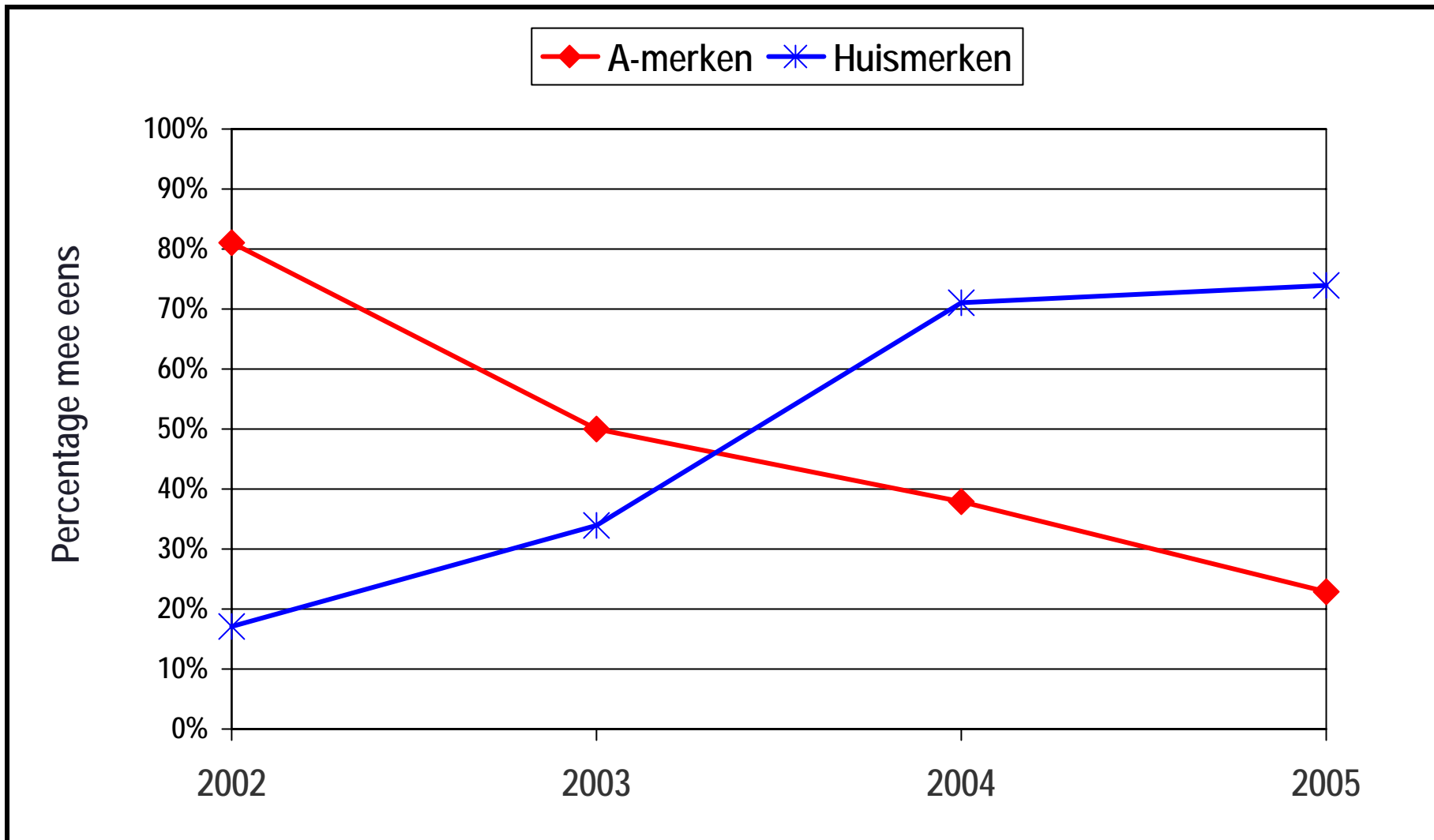

“Voor levensmiddelenbedrijven is 2005 een goed jaar om grote investeringen te doen”

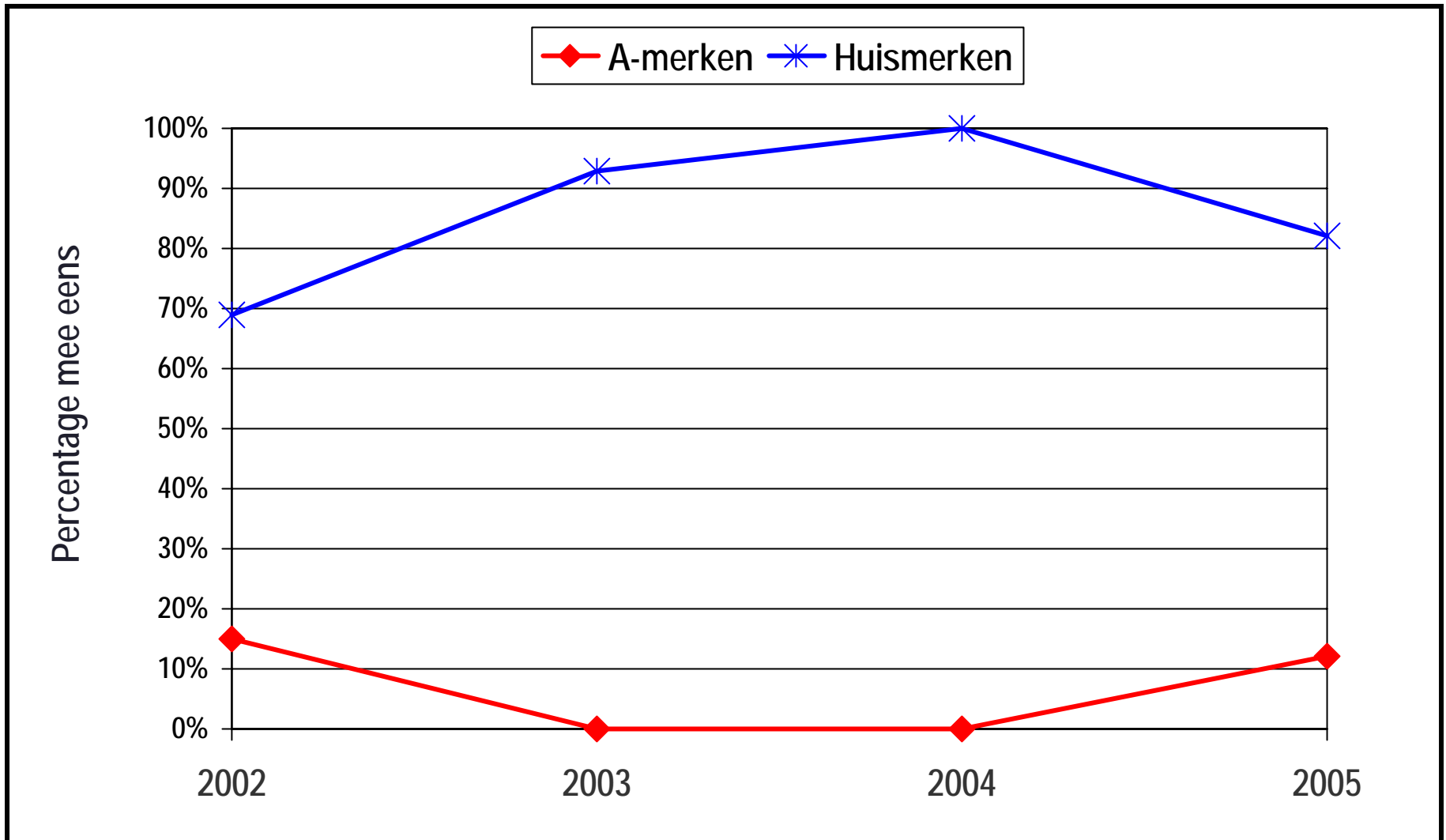

*"A-merken / huismerken zullen in 2005
marktaandeel winnen" - Industrie*

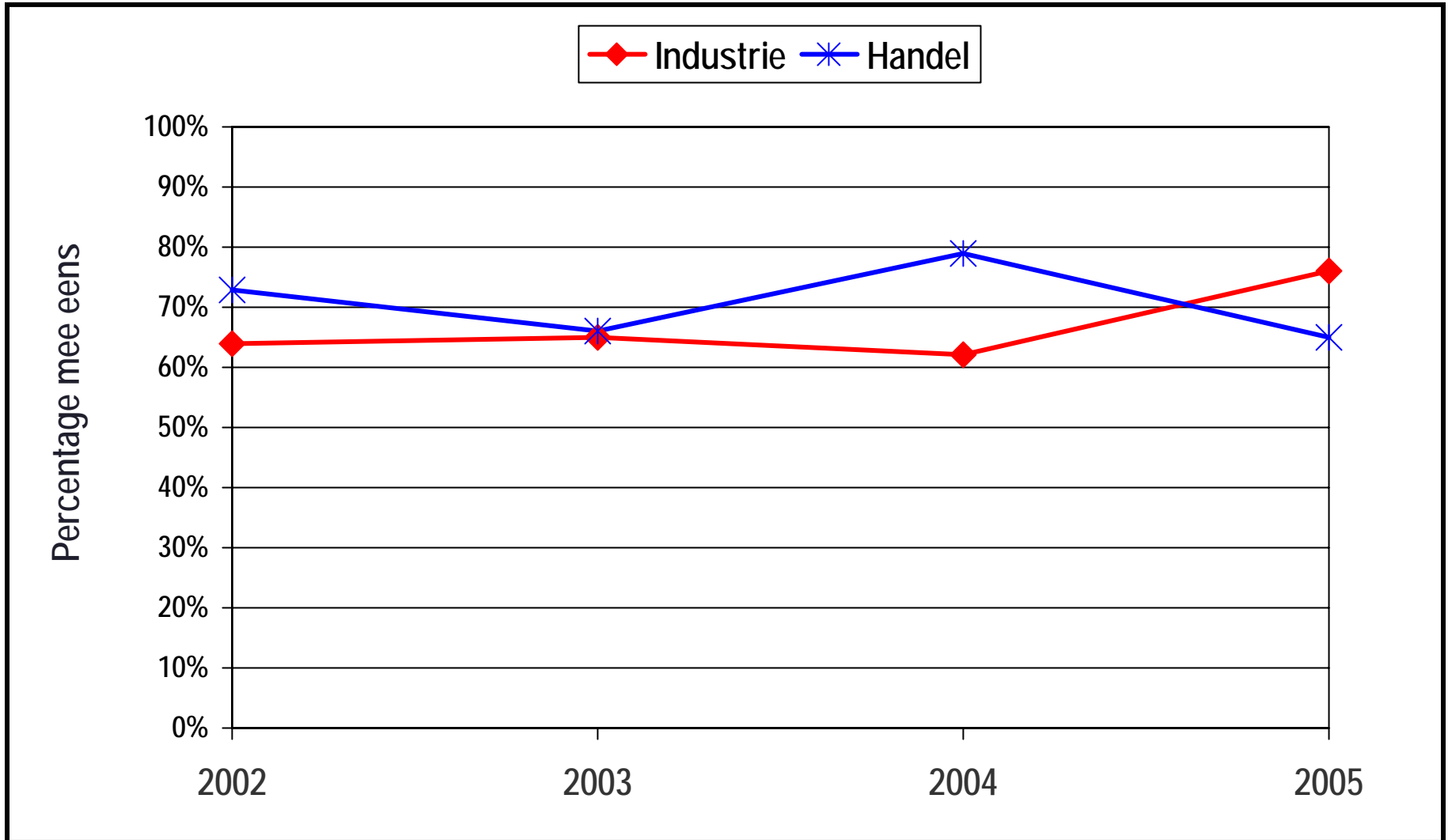

*"A-merken / huismerken zullen in 2005
marktaandeel winnen" - Handel*

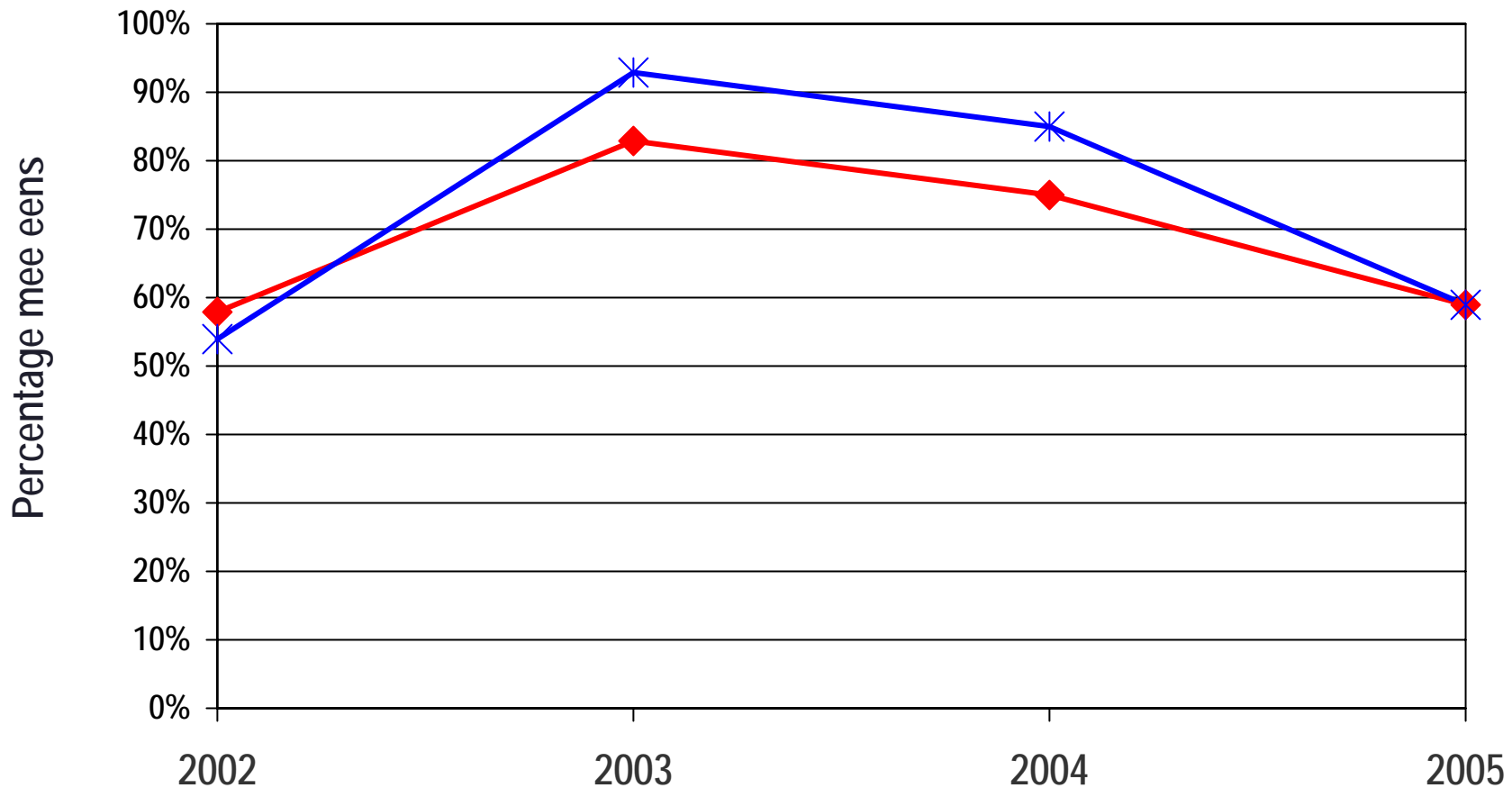
"Het aantal merken in kw-groepen zal in 2005 verminderen"

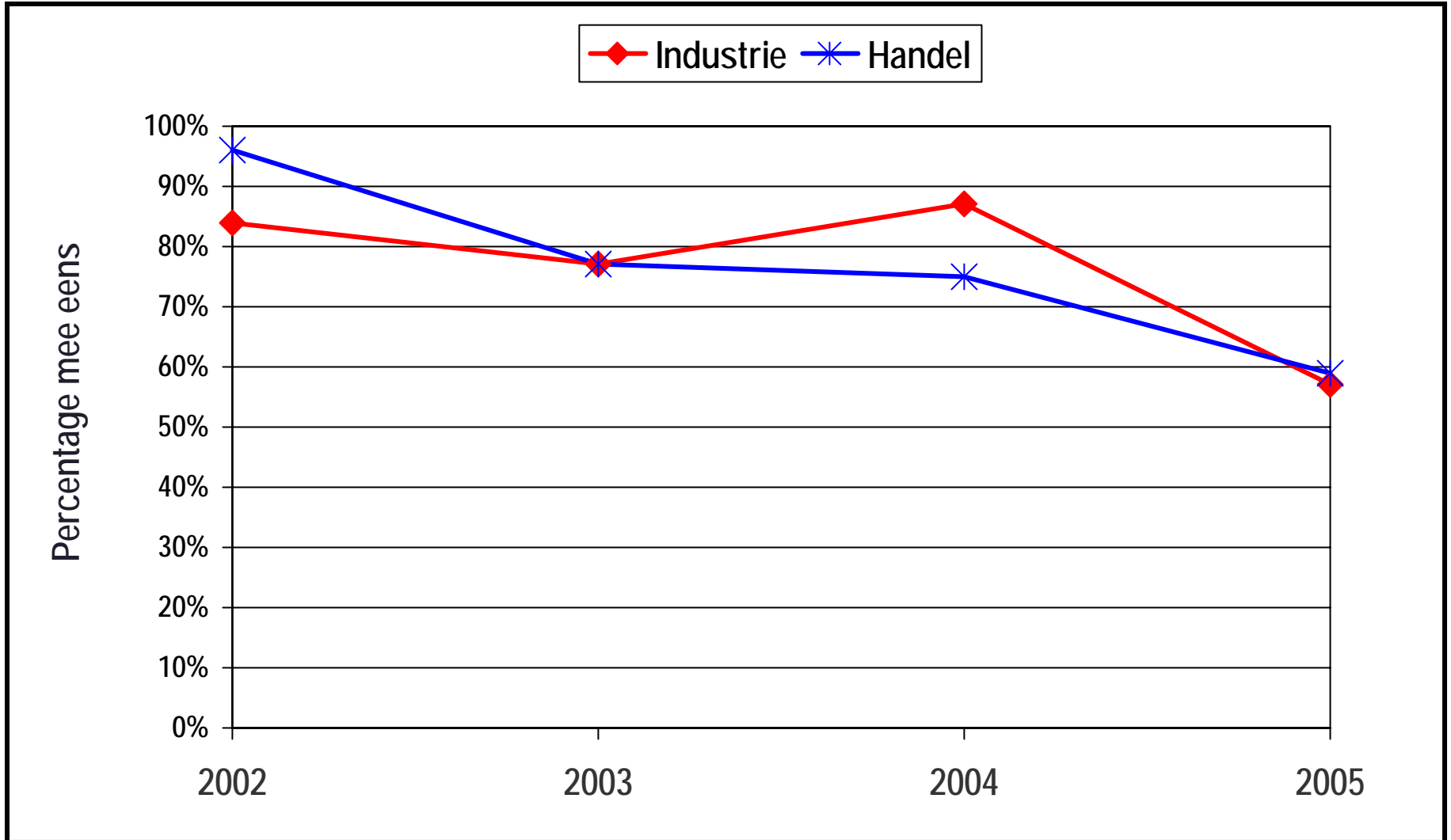
*"Discounters zullen komend jaar
marktaandeel winnen"*

◆ Industrie * Handel

"Value-for-Money supermarkten zullen komend jaar marktaandeel winnen"

"Full-service supermarkten zullen komend jaar marktaandeel winnen"

Discussie 'verwachtingen 2005'

Stelling

Het pessimisme van handel en industrie over 2005 is onterecht

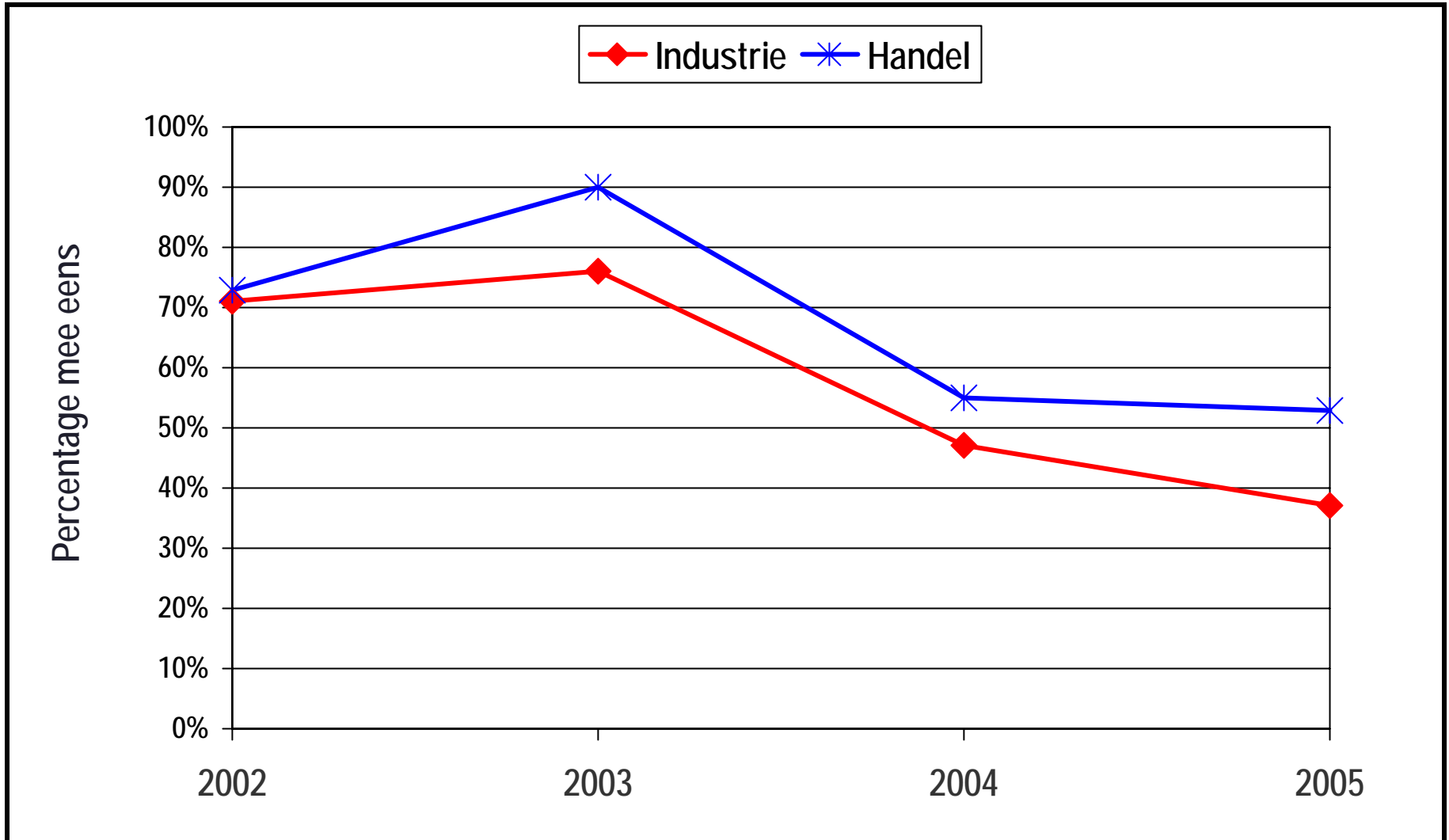

**Hoe staat het met de relatie
tussen handel en industrie?**

“Er is een goede verstandhouding tussen handel en industrie”

De onderlinge relatie is verhard

■ Industrie

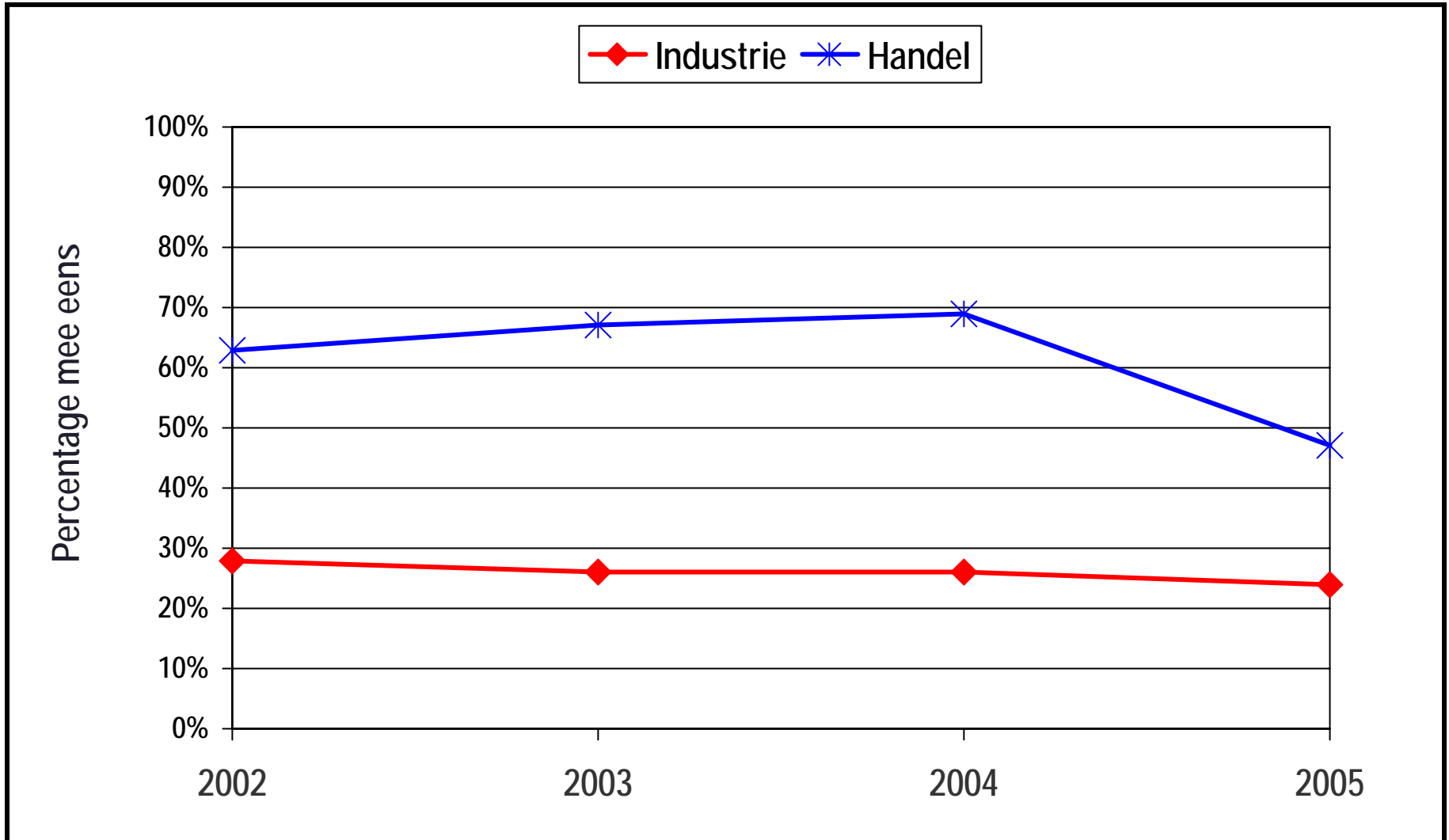
- *“Inkoopcondities bepalen de agenda. Onderhandelen kan niet meer: het is een kwestie van buigen of breken”*
- *“Er is een trend zichtbaar van ‘dialogoog’ naar ‘mes op de keel’ ”*
- *“Onder druk van de prijsoorlog wordt er niet meer in termen van win-win gedacht”*
- *“Category management is ondergeschikt geworden aan het inkoopspel”*

■ Handel

- *“Het inlevingsvermogen in retailers is beperkt”*

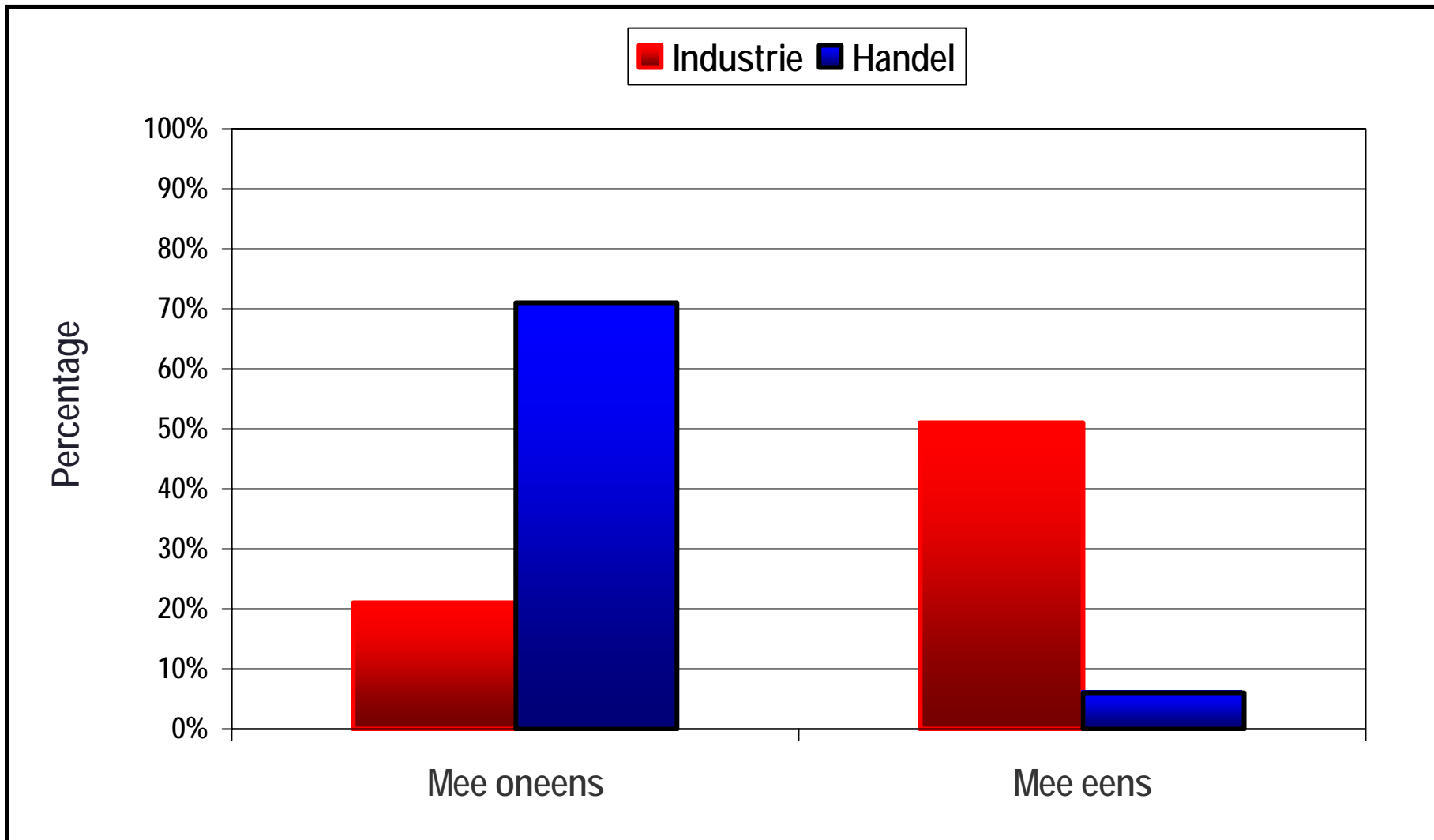

“Retailers geven over het algemeen voldoende schapruimte voor productintroducties”

"De meeste A-merken maken hun meerprijs ten opzichte van huismerken meer dan waar"

Discussie 'onderlinge relatie'

Stelling

De 'marketingbelasting' op
A-merken is te hoog

De effecten van assortimentsreducties

Motieven voor assortimentsreductie

- Assortimentsonderhoud
  - » plaats inruimen voor nieuwe producten
  - » slechtlopende producten verwijderen
- Efficiënter maken van de supply chain
  - » verlagen proceskosten
  - » verbeteren productiviteit
- Inkooppolitieke saneringen
  - » verbeteren inkoopcondities
  - » druk zetten op 'onwillende' fabrikanten

Effecten van onderhoudsaneringen

- Onderhoudssaneringen betreffen kleinschalige saneringen om de categorie te onderhouden. De omvang beperkt zich vaak tot minder dan 5% van het aantal items.
- Onderzoek Steenkamp, Dekimpe e.a. (2001)
  - » 63 productgroepen, IRI-data, 1997-1998
  - » Effecten op categorieverkopen: 32% (+), 48% (-/+) en 21% (-)
- Onderzoek Broniarczyk e.a. (1998)
  - » Sanering van 'low selling items' heeft geen nadelig effect op consumententevredenheid en de keuzeperceptie

Effecten van supply chain saneringen

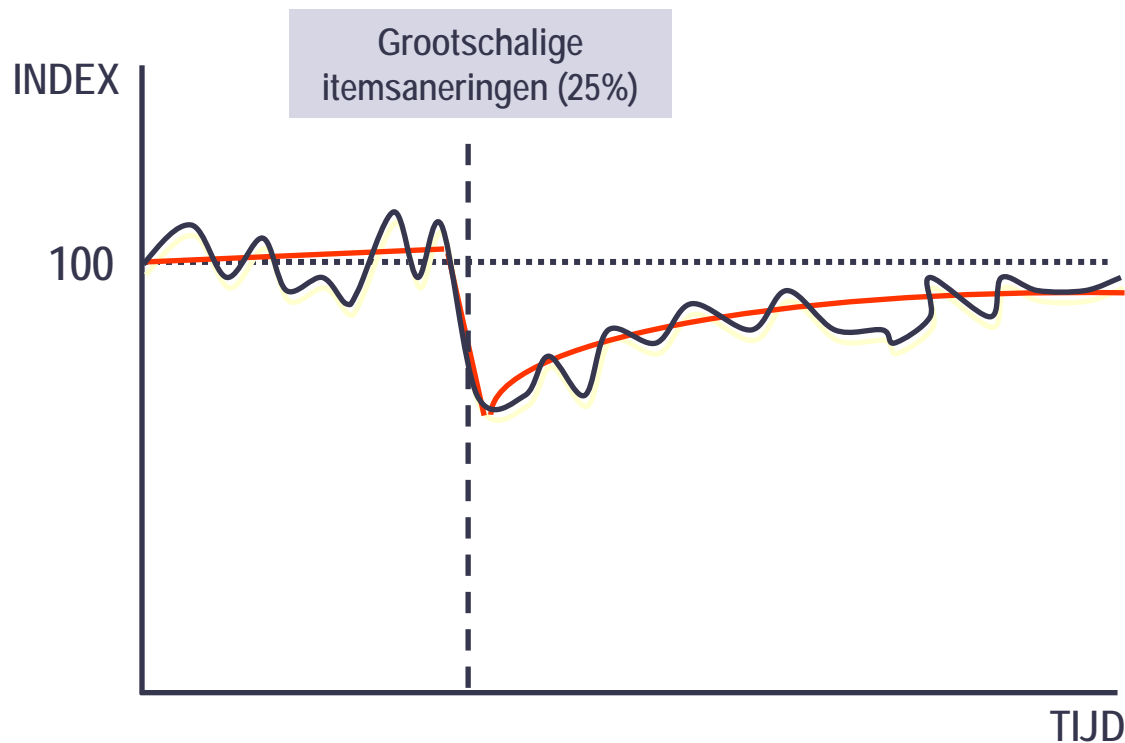
- Supply chain saneringen betreffen grootschalige reducties van het aantal items op categorieniveau (vaak 'low selling items'). De omvang van de saneringen ligt doorgaans tussen de 5 en 30% van het totaal aantal items.
- Onderzoek Food Marketing Institute (1993)
  - » 6 productgroepen, reducties 6-22% van het aantal items. Positief effect bij kleine saneringen, negatief effect bij grote saneringen
- Onderzoek Boatwright & Nunes (2001)
  - » 42 productgroepen, diepgaande reducties, online retailer
  - » uitkomsten niet eenduidig. Afname van verkopen met name als complete segmenten worden weggesaneerd

Effecten van supply chain saneringen: categorie-index

- Supply chain saneringsonderzoek Sloot
Praktijkexperiment in utilistische productgroep

Effect supply chain saneringen: kwalitatieve aspecten

Variabele	Voor sanering	12 weken na sanering	Verskil significant?
Overzichtelijkheid schap (1-5)	3.7	4.1	Ja
Keuze (1-5)	3.9	3.9	Nee
Assortmentstevredenheid (1-10)	7.4	7.6	Ja
Zoektijd (eerste aankoop)	20 sec.	14 sec.	Ja

Discussie 'supply chain saneringen'

Stelling

Voor servicesupers is het verstandig om komend jaar zo'n 10-15% van de 'low selling items' weg te snijden

Effecten van inkooppolitieke saneringen

- Politieke saneringen betreffen kleinschalige saneringen op categorieniveau. De omvang beperkt zich tot enkele items of merken. Omzetmatig kunnen deze items echter belangrijk zijn als het A-merken betreft
- Kruidvat - P&G-clash (1995)
  - » Pampers verliest marktaandeel en Kruidvat verliest categorieaandeel in luiers.
  - » Kruidvat luiers hebben echter sterke positie verworven
- Edeka en Metro (2004)
  - » Sanering van merken van fabrikanten die ook zakendoen met Aldi. O.a. Merci en Muller
- Nederland (2004)
  - » Voorbeelden te over....

Effecten van inkooppolitieke (merk)saneringen

- Vraag m.b.t. koopgedrag: wat zou u doen als de supermarkt dit merk (zojuist gekocht) vanaf volgende week niet meer verkoopt?

	% WINKEL MINDER VAAK BEZOEKEN	
	Utilistische producten (diepvriesgroente, rijst, deodorant, tafelmargarine, toiletpapier en wasmiddel)	Hedonistische producten (pils, sigaretten, cola, sauzen en koffie)
Kleine merken (marktaandeel ≤ 20%)	5%	10%
Grote merken (marktaandeel > 20%)	10%	18%

Bron: proefschriftonderzoek Laurens Sloot, n=1.270

Discussie 'inkooppolitieke saneringen'

Stelling

Retailers die uit inkooppolitieke redenen A-merken saneren schieten zichzelf in de voet

**Hartelijk dank voor uw komst naar de
EFMI Nieuwjaarsbijeenkomst 2005!**

Laurens Sloot – sloot@few.eur.nl
EFMI-Nieuwjaarsbijeenkomst
Erasmus Universiteit Rotterdam